

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за дейността на РАЙОНЕН СЪД-ИСПЕРИХ през 2008 година

1. Кадрова обезпеченост

Отчетната 2008 година е приключила без промяна в щатната численост, като не е имало увеличение на щатните бройки за съдии и служители в администрацията на РС-гр.Исперих.

Затруднения в правораздавателната дейност възникнаха във връзка с кадровата обезпеченост на *съдийските длъжности*. Поради отсъствие на съдии, при пълен щат от трима съдии и възможен максимум от отработени 36 човекомесеци, действително обработените през отчетния период са 19 човекомесеци /реално зает щат за годината – приблизително 1.5/. По този начин беше нарушен обичайния ритъм на работа, което доведе до забавяне при насрочване и разглеждане на делата, и невъзможност да се съблюдава утвърдения график на дежурствата в съда. Причините:

До 14.08.2008г. действащите щатни съдии са били трима:

- председател: Юлияна Цонева – 8г. и 1м. стаж като съдия; общ юридически стаж – 10г. и 6м.;

- районни съдии: 1.Елица Бояджиева – 7г. и 3м. стаж като съдия; общ юридически стаж – 7г. и 6м.;

2.Ирина Ганева – 6г. и 9м. стаж като съдия; общ юридически стаж – 12г. и 7м.

Районен съдия Елица Бояджиева е била в отпуск от 02.01.2008г. до 07.02.2008г., от 06.03.2008г. до 11.05.2008 г. и от 29.06.2008г. към настоящия момент в отпуск поради бременност и раждане, при което за отчетния период има отработени 54 дни от общо 253 дни за годината.

Считано от 14.08.2008г. районен съдия Ирина Ганева е повишена в длъжност съдия в Окръжен съд-гр.Разград. По този начин се освободи щат за съдия в Районен съд-гр.Исперих, като официално свободната длъжност е обявена за заемане по Протокол от заседание на ВСС от 17.12.2008г., т.4.1.1., а по Протокол от заседание на ВСС от 28.01.2009г., т.2, свободната съдийска длъжност е обявена за заемане въз основа на конкурс, проведен чрез атестиране.

За периода от средата на м.август до средата на м.октомври 2008г. единственият работещ съдия е председателя на РС-гр.Исперих, след което липсата на постоянно действащи районни съдии се компенсира с командировани съдии от Разградски окръжен съд – съдия Светла Робева и съдия Ирина Ганева. Не мога да не отбележа, че двете много самоотвержено и отговорно, в този труден за РС-Исперих период, подпомагат дейността по правораздаване, като поемат немалка част от делата и то без да прекъсват работата си в Окръжен съд-Разград, където продължават да гледат и решават дела. Това положение продължава до настоящия момент.

В РС-Исперих работи един *държавен съдебен изпълнител*. До 01.11.2008г. длъжността е заемана по срочен трудов договор при условията на чл.68, ал.1, т.4 от КТ от Радка Башакова, след което е преместена на същата длъжност и при

същите условия в РС-гр.Разград. Понастоящем, считано от 03.11.2008г. длъжността държавен съдебен изпълнител в Районен съд-гр.Исперих се изпълнява отново при условията на чл.68, ал.1, т.4 от КТ от Димитър Вълчев, който има общ юридически стаж от 6г.

Щатната бройка за *съдия по вписванията* в РС-гр.Исперих е една, като от момента на откриването ѝ и понастоящем длъжността се заема от Филип Стоянов – 4г. и 7м. стаж като съдия по вписванията, с общ юридически стаж – 10г. и 4м.

За отчетния период няма промяна в щатната численост на *служителите в съдебната администрация* – общо 13 на брой, но има промени в личния състав.

От началото на отчетната година, считано от 01.01.2008г. в РС-гр.Исперих има новоназначен прислужник-чистач Румянка Матева на мястото на Гинка Грозева, която в края на предходната година е освободена от длъжност поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Внезапни уважителни причини наложиха продължителното отсъствие на деловодителя в Съдебно-изпълнителната служба Веселка Йовева, която от 16.06.2008г. и понастоящем е в отпуск поради временна неработоспособност. Тъй като е дългогодишен и всъщност единственият деловодител в службата, отсъствието ѝ създаде затруднения по движението на изпълнителните дела и обслужването на гражданите, поради което считано от 01.08.2008г. при условията на чл.68, ал.1, т.3 от КТ на длъжността деловодител “Съдебно-изпълнителна служба” е назначена Анна Андреева Кънчева, която работи в съда и понастоящем.

По този начин личният състав на служителите в съдебната администрация на РС-гр.Исперих е следният:

- административен секретар – Корнелия Спасова;
- счетоводител - Галя Цайкова;
- трима съдебни секретари-протоколисти – Детелина Витанова, Йоанна Трендафилова и Виолета Гоцева;
- деловодител “Служба регистратура” – Маргарита Маркова;
- деловодител “Гражданско деловодство” – Румяна Иванова;
- деловодител “Наказателно деловодство” – Валентина Минчева;
- деловодител “Бюро съдимост” – Силвия Цонева;
- деловодител “Съдебно-изпълнителна служба” – Анна Андреева;
- архивар – Денка Митева;
- призовкар – Недко Петров;
- прислужник-чистач – Румянка Матева.

Няма констатирани сериозни нарушения при осъществяване на функциите по правораздаване, по спазване на трудовата дисциплина и правилата за професионална етика, също във връзка с работата на администрацията по образуване, движение и съхранение на делата, обработката на съдебните книжа, както и относно административното обслужване на гражданите.

Съдебните книги, регистрите и делата са водени и съхранявани съгласно изискванията на Правилника за съдебната администрация в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища /ПСАРОВАВАС ,обн. ДВ бр.48/2008г./.

Към настоящия момент всички канцеларии и помощни звена в РС-Исперих работят нормално, ползват се специализирани софтуерни продукти, което значителното подобрява качеството на работата и бързината на обслужване на гражданите, като през отчетната година, считано от 20.07.2008г. е въведено и автоматизирано управление на делата във всички служби на съда.

Повечето служители са с дългогодишен професионален опит. Има добра организация на работа с възможна взаимозаменяемост при необходимост, оказва се взаимопомощ и сътрудничество. Услугите се предоставят навременно и ефективно, като се има предвид, че Районен съд – Исперих обслужва територията на две общини – Община-Исперих и Община-Самуил, и едно селище от Община-Завет, с общо население около 47 000 жители. Действащото разписание принципно удовлетворява нуждите на съда, но нееднократно в предходни отчетни доклади сме отразявали и все още съществува належаща необходимост от назначаването на служител в Служба “Информационно обслужване и технологии” за осигуряване на постоянно и навременно техническо обслужване, ремонт и профилактика на наличната компютърна техника /хардуер и софтуер/, поддържане и обслужване на интернет-страницата на РС-гр.Исперих. Нуждите на съда в тази насока все още се удовлетворяват чрез ползване услугите на специализирана фирма от гр.Разград по сключен между нея и РС-гр.Исперих договор, срещу заплащане на съответно възнаграждение, както и абонаментно обслужване на поддържащи фирми във връзка с ползването на различните видове специализирани програмни продукти и офис-техники.

II. Движение на делата

През 2008г. в РС-Исперих са ***разглеждани общо 919*** дела, от тях 442 граждански и 477 наказателни.

От тях ***висящи дела в началото на отчетния период*** са били общо **256** броя – 126 граждански и 130 наказателни.

Постъпили през отчетната година са общо **663** дела, от които граждански 316 броя и наказателни - 347 броя.

Общият брой свършени дела през 2008г. са **753**, от които граждански 342 броя, а наказателни - 411 броя. Свършените дела съставляват 82 % от общо разгледаните през отчетната година 919 дела.

Свършени в срок до 3 месеца са **636 /323** граждански и 313 наказателни/, които представляват 69 % от всички разгледани дела и 84 % от общо свършените дела. По отношение на гражданските дела този срок е отчитан от насроченото първо с.з. до решаването на делото /по последни указания на ВСС за попълване на статистическите форми/, а по отношение на наказателните дела – от образуване на делото до решаването му.

Със съдебен акт по същество са приключили общо **509** дела /302 граждански и 207 наказателни/, които представляват 66 % от всички свършени дела.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

Общият брой постъпили дела през 2008г. /**663**/ са се *увеличили* спрямо постъпилите дела през 2007г. /639/ с 4 %, а са *намалели* спрямо 2006г. /746/ с 11 %.

Общият брой свършени дела през 2008г. /**753**/ се е *увеличил* спрямо 2007г. /641/ със 17 %, а спрямо 2006г. /685/ – с 9 %.

Висящи в края на отчетния период са останали **166** дела – 100 граждански и 66 наказателни, което налага извода, че като цяло и по отделни видове дела *висящността е намаляла* спрямо тази в началото на отчетния период. Останалите висящи дела в края на 2008г. представляват 18 % от всички разгледани 919 дела. Това е значително намаление на висящността спрямо предходната 2007г., когато останалите висящи дела /256/ са били 29 % от всички разгледани през годината 897 дела и спрямо 2006г., когато останалите висящи дела /258/ са били 30 % от общо разгледаните 863 дела.

Делата в РС-гр.Исперих се образуват в съответствие с изискванията на ПСАРОАВАС, докладват се на председателя, който определя съдията-докладчик чрез електронно разпределение на делата между съдебните състави на принципа на случайния подбор съобразно поредността на постъпване на делата. След 14.08.2008г., при един действащ щатен съдия в РС-гр.Исперих и периодично командировани съдии от Окръжен съд-гр.Разград, софтуерният продукт за разпределение на делата се ползва, но практически прилагането на принципа на случайния подбор е невъзможно, като всички дела се разпределят на съдия Цонева и се пренасочват към командированите състави според постъплението, което заварят в периода на командироването им.

Приложение: Таблица на движението на делата /статистическа форма/.

III. Работа по ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

1. Постъпили граждански дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2008 година са *постъпили* 316 броя граждански дела /по групи, съобразно последните статистически таблици на ВСС: 78 дела по общия ред; 16 дела по реда на Бързото производство /отменен и нов ГПК/; 2 дела – административни по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ; 33 частни граждански дела, отделно от тях 71 дела за издаване на изпълнителни листи, в т.ч. Заповедното производство по новия ГПК; 4 дела от и срещу търговци и 112 други граждански дела/.

Постъпилите граждански дела през 2008г. /316/ са се *увеличили* с 5 % спрямо 2007г. /300/, а спрямо 2006г. /336/ са *намалели* със 6 %.

В началото на отчетната 2008г., на основание чл. 52, ал.1, т.6 от ПСАРОАВАС и справки с други съдилища на територията на страната, в РС-гр.Исперих започнаха да се образуват в *частни граждански дела* – разрешенията за теглене на парични средства от детски влог и въобще за разпореждане с имущество на ненавършили пълнолетие лица по чл.73, ал.2 от СК, както и разрешенията за сключване на граждански брак от непълнолетни лица, навършили 16г. по чл.12, ал.2 от СК, които представляват 30 бр. от постъпилите дела. Без тях реално постъплението на граждански дела през 2008г. спрямо предходните 2007г. и 2006г. се явява намаляло.

В РС-гр.Исперих *не са образувани* като частни граждански дела отказите от наследство.

Постъпленията на отделни видове граждански дела през последните три години е както следва:

	Вещни	Делби	Облигационни, в т.ч. от и срещу търговци
2006 г.	35 бр.	14 бр.	26 бр.
2007 г.	28 бр.	20 бр.	8 бр.
2008 г.	20 бр.	22 бр.	11 бр.

	Трудови	ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ	Издръжки
2006 г.	10 бр.	35 бр.	17 бр.
2007 г.	5 бр.	64 бр.	26 бр.
2008 г.	8 бр.	2 бр.	18 бр.

	Изд. На изп.листи, в тч. Заповедно производство по новия ГПК	Охранителни производства	Брачни /в т.ч. и охранителните по чл.100 от СК, родителски права и др. по СК
2006 г.	36 бр.	88 бр.	68 бр.
2007 г.	37 бр.	48 бр.	58 бр.
2008 г.	71 бр.	66 бр.	55 бр.

Сравнителния анализ на горепосочените цифри сочи, че най-драстично е увеличението при делата, образувани по молби за издаване на изпълнителни листи на извънсъдебно основание /в т.ч. и Заповедното производство по новия ГПК, които съставляват 71 броя, или 22 % от общия брой постъпили през годината.

Образуваните останали частни граждански дела – по теглене на детски влогове, обезпечение на бъдещ иск и др. съставляват 10 %, те са 33 от общия брой постъпили през годината дела.

По този начин общо постъпилите през 2008г. *частни граждански дела са 104*, като при тях се наблюдава увеличаване с всяка изминала година. През

2006г. и 2007г. постъплението им е било еднакво /с едно дело разлика – 40/41/, докато през 2008г. броят им рязко се е увеличил – 104 дела, които съставляват 33 % от общо постъпилите дела през годината. Това се дължи не само по причина, обсъдена по-горе, че през 2008г. в РС-гр.Исперих започнаха да се образуват като ч.гр.д. разрешенията по чл.73, ал.2 и чл.12, ал.2 от СК, но тенденцията към рязко увеличение е и по отношение на производствата за издаване на изпълнителни листи на несъдебно изпълнително основание – през 2008г. те са общо 71, спрямо 2007г. – 37 дела и спрямо 2006г. – 36 дела.

Висок е процента на образуваните *охранителни производства* – постъпили 66 дела, които представляват 21 % от общо постъпилите през годината. В обобщената стравка за движението на делата, те са включени в групата на *т.нар. други граждански дела*.

От *гражданските дела по общия ред* на първо място по постъпление са *исковете по Семейния кодекс* в това число по чл.99 и охранителните по чл. 100 от СК, исковете за родителски права и др. – 55 дела, отделно от тях *исковете за издръжка* – 18 дела, като общо всичките 73 дела съставляват 23 % от общия брой постъпили граждански дела.

Тенденция към увеличаване, макар и минимално спрямо постъплението от предходните години, се наблюдава при *делбите* /22 дела/, *облигационните* искове, вкл. от и срещу търговци /11 дела/ и *трудовете* /8 дела/, като при последните две групи увеличението е само спрямо 2007г., а са намалели спрямо 2006г.

При останалите групи дела тенденцията е към намаляване на постъплението – по-явно при *вещните* дела и най-драстично при тези по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, което се дължи на законодателните промени през 2007г., когато се преклудира правото за водене на искове по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ и предизвика драстичното им увеличение през предходната 2007г.

2.Свършени граждански дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* граждански дела през отчетния период е 442, а на *свършените* – 342 /94 дела по общия ред; 14 дела по реда на Бързото производство /отменен и нов ГПК/; 13 административни дела по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ; 33 частни граждански дела, отделно от тях 73 дела за издаване на изпълнителни листи, в т.ч. Заповедното производство по новия ГПК; 4 дела от и срещу търговци и 111 други граждански дела – групирането съобразно последните статистически таблици на ВСС/.

Свършените граждански дела през 2008г. /342/ са се *увеличили* с 4 % спрямо 2007г. /328/, а спрямо 2006г. /307/ са се *увеличили* с 11 %.

Със съдебен акт по същество са приключили 302 граждански дела.

Висящи /несвършили/ граждански дела *в началото на 2008г.* са били 126 дела, а *в края на годината* са 100 дела. Висящността е намаляла, което е добър показател за дейността на съда. На 100 % са приключени всички частни граждански дела /в т.ч. производствата за издаване на изпълнителни листи/, които съставляват 24 % от общо подлежащите на разглеждане граждански дела /104 от общо 442/ и 30 % от общо свършените 342 граждански дела. В края на

отчетния период най-голяма е висящността при гражданските дела, разглеждани по общия ред – останали висящи 57 дела, които представляват 38 % от общо за разглеждане 151 дела от този вид.

От всички разгледани през 2008г. граждански дела /442 бр./– общо свършените /342 бр./ представляват 77 %. Този процент се е завишил в сравнение с предходната 2007г. година, когато свършените 328 дела са представлявали 72 % от общо разгледаните 454 граждански дела, както и спрямо 2006г., когато свършените 307 дела са представлявали 67 % от общо разгледаните 461 граждански дела.

Броят на свършените граждански дела по съдии е както следва:

Съдия	Разгледани дела	Свършени дела
Юлияна Цонева	263 бр.	187 бр.
Ирина Ганева	111 бр.	111 бр.
Елица Бояджиева	14 бр.	14 бр.
командировани съдии	54 бр.	30 бр.
Общо решени граждански дела:	442 бр.	342 бр.

Приложение: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове граждански дела.

3.Решени граждански дела по същество.

3.1. Анализ по видове.

Най-много приключили с акт по същество са гражданските дела, разглеждани по общия ред - 80 от общо свършени 94 и от общо за разглеждане 151 дела/ и така наречените други граждански дела /охранителни за установяване на факти, обявяване на отсъствие или смърт, по Закона за закрила на детето, по ЗГР, особените искиви производства /без Бързото производство/ – брачни, делби, за сключване на окончателен договор по чл.19, ал.3 от ЗЗД и др./, по Закона за защита срещу домашното насилие и др. - 94 от общо свършени 111 и от общо за разглеждане 148. В бройката на особените искиви производства не са включени делбените производства и тези за сключване на окончателен договор по чл.19, ал.3 от ЗЗД, които са отнесени в статистическия отчет към бройките на делата, разглеждани по общия ред.

Всичко разгледаните *вещни дела* са 60, с акт по същество са приключили 37 от тях, или 62 %. От *облигационните искиве*, в т.ч. от и срещу търговци са разгледани 18 дела, с акт по същество са приключили 11, т.е. 61 %. От *исковете по СК* /брачни, родителски права, издръжки и др./, всичко за разглеждане 111 дела, решени по същество са 72 дела, което съставлява 65 %. От разгледаните 13 *трудова дела*, с акт по същество са свършили 6, или 46 %. От *делбените производства* разгледани общо са 37 дела, с акт по същество са приключили 15 дела, т.е. 41 %. По *Закона за защита срещу домашното насилие* са разгледани 12 дела, от тях с акт по същество са свършили 7, или общо 58 %. По *Закона за*

закрила на детето са разгледани общо 49 дела, от които с акт по същество са приключили 34, или 69 %.

Спрямо всички свършени граждански дела през 2008г. /342, в т.ч. и прекратените/, приключените с акт по същество /302/ съставляват 88 %, а спрямо всички разгледани през годината граждански дела /442/, свършените с акто по същества са 68 %.

От свършените граждански дела по 88 % от тях съдът се е произнесъл с *Решение*. Със *Заповед /Разпореждане/* са произнесени 72 частни граждански дела, останалите - с *определение*.

3.2.Свършени граждански дела в тримесечен срок.

Според последните указания на ВСС за попълване на статистическите отчети продължителността на разглеждане на гражданските делата се отчита от първото насрочено с.з. до произнасянето на крайния съдебен акт по делото за срок „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През отчетната 2008 година *в срок до 3 месеца* от първото с.з. до решаването на делото са приключени 323 граждански дела, които съставляват 94 % от общо свършените през годината граждански дела /342/ и 73 % от общо разгледаните граждански дела /442/. Приключили *в срок над 3 месеца* остават 19 от общо свършените граждански дела. Съпоставка с предходни години трудно може да се направи, тъй като се отчиташе комплексно сročността на образуване, разглеждане и приключване на делата, т.е от образуване на делото до постановяването на крайния съдебен акт. Промените, въведени с новия ГПК, предполагат по-продължителен период от образуването на делото до провеждането на първо съдебно заседание във връзка с новите правилата за връчване на съдебните книжа и размяната им между страните в съдебното производство. По този начин отчетените данни за 2008г. обхващат сročността на разглеждане на делата от насроченото първо съдебно заседание по делото до постановяването на крайния съдебния акт.

Най-висок процент от разгледаните в 3 месечен срок са *частните граждански дела, в т.ч. производствата по издаването на изп.лист*, вкл. Заповедното производство по новия ГПК, както и гражданските дела, разгледани по реда на *Бързото производството*. Те са приключени *на 100 %* в 3-месечния инструктивен срок.

Сравнително висок е процента на производствата приключили в 3-месечен срок от категорията на *т.нар. други граждански дела*. В тяхната бройка отчитаме охранителните производства за установяване на факти, обявяване на отсъствие или смърт, по Закона за закрива на детето, по ЗГР, особените искови производства – брачни, по Закона за защита срещу домашното насилие и др. , от които 95 %, или 106 дела са приключили в 3-месечния срок от общо свършените от този вид 111 дела. В бройката на особените искови производства не са включени делбените производства и тези за сключване на окончателен договор по чл.19, ал.3 от ЗЗД, които са отнесени в статистическия отчет към бройките на делата, разглеждани по общия ред.

85% от свършените *граждански дела по общия ред* са приключили също в 3-месечен срок от първото с.з.

Съдебните актове по гражданските дела се изготвят преимуществено в законните срокове, като няма такива, които да са решавани в срок над 3-месеца. Т.е. срокът за произнасяне на съдебните актове *не е* от причините са разглеждани и приключване на делата в срок над 3 месеца. Основна причина за по-голямата продължителност на делата в тази насока е тяхното отлагане на различни обективни основания: нередовности в призоваването на страните; отсъствие на страни по уважителни причини /чл.142 ГПК, съответно чл.107 от ГПК /Отм./; събиране на доказателства, вкл. и непредставяне на заключения по назначени от съда експертизи; особености на производството, като помирителните срокове по брачните дела /чл.259 от ГПК /Отм./; невъзможност за образуване на съдебен състав поради отсъствие на съдии, отстраняване на съдии /при отвод/ и др. обсъждани в началото на отчетния доклад. Не следва да се отминават и случаите на недобросъвестно процесуално поведение на страните – като невнасяне в срок на депозити по назначени експертизи, несвоевременни доказателствени искания и др.

От новообразуваните през 2008г. граждански дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 33 броя са отложени в две заседания, от които 25 броя – решени; 13 броя дела са отложени в 3 заседания, от които 10 броя – решени и 5 дела са отложени в повече от 3 заседания, от които 4 броя – решени.

4. Прекратени граждански дела – анализ на причините.

Общият брой на прекратените граждански дела през 2008г. е 40. От тях 8 дела са прекратени при постигната съдебна спогодба между страните. Основните причини за прекратяването на делата, извън тези по спогодба, могат да се групират в няколко основни групи, а именно:

- изпратени в Разградски окръжен съд за определяне на друг равен съд – 7 дела;
- изпратени по подсъдност на друг съд – 1 дело;
- поради оттегляне или отказ от иска – чл. 232 и чл.233 от ГПК, съответно чл.119 от ГПК /Отм./ – 12 дела;
- поради неявяване на ищеца без уважителни причини в първото по делото помирително заседание при развод – чл.321, ал.1 от ГПК /съответно чл. 259, ал.1 от ГПК /Отм./ – 3 дела;
- невнесен депозит за вещо лице в производство по съдебна делба и внасяне на делото в архив /чл.160, ал.2 от ПСАРОАВАС/ – 1 дело;
- оставени без разглеждане, поради недопустимост на иска – 2 дела;
- върнати искиви молби поради неотстраняване в срок на допуснати нередовности – 6 дела.

Анализът на горепосочените цифри сочи, че най-висок е процента на прекратените граждански дела, поради оттегляне или отказ от иска, което сочи на доброволно извънсъдебно уреждане на споровете между страните. Голяма част от прекратените дела – общо 10 броя са прекратени поради недобросъвестно процесуално поведение на страните, като в това число попадат върнатите искиви молби поради неостранени в срок нередовности, неявяването на ищите без уважителни причини по брачни дела в

помирително или първо съдебно заседание, невнасянето на депозит за експертиза в делбените производства.

5.Обжалвани граждански дела. Законосъобразност на съдебните решения.

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите – обобщена таблица за постъпили, разгледани и свършени граждански дела от всеки съдия, отделно за обжалваните решения и обжалваните определения /приложени таблични форми/.

От всички разгледани през 2008г. граждански дела /442/, обжалвани са 8 % от тях, или 36 дела. През предходната 2007г. обжалваните граждански дела са били 14 % от общо разгледаните, а през 2006г. обжалваните са били 12 %. Изложеното сочи тенденция към намаляване процента на обжалваните граждански дела.

От обжалваните през 2008 година граждански дела – *потвърдени* изцяло са 12 решения. *Отменени* изцяло са 7 решения: от тях 4 решения са отменени поради нарушение на материалния или процесуалния закон, 3 решения са отменени поради невиновно поведение съда, от тях 2 решения поради представяне и събиране на нови доказателства пред въззивната инстанция, които са обусловили отмяната и 1 решение поради десезиране на съда пред въззивната инстанция. *Изменени* са две решения, от които 1 частично отменено поради невиновно поведение на съда с оглед представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция и оставено в сила в останалата му част, и 1 решение – частично отменено поради нарушение на материалния или процесуалния закон и оставено в сила в останалата му част.

Видно от изложеното броят на потвърдените актове двукратно надвишава този на отменените, което е показател за добрата работа и подготовка на съдиите, уеднаквяване на съдебната практиката и доброто взаимодействие между инстанционните съдилища.

Анализът на обжалваните дела сочи, че най-висок процент от общия брой обжалвани дела са обжалваните граждански дела, разгледани по общия ред – 25 броя.

IV. Работа по НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

1.Постъпили наказателни дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2008 година са *постъпили* 347 броя наказателни дела /по групи, съобразно статистическите таблици на ВСС: 155 наказателни дела от общ характер; 17 наказателни частен характер дела; 17 дела по чл.78а от НК; 44 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 42 дела; 72 административно-наказателни дела/.

Постъпилите наказателни дела през 2008г. /347/ са се *увеличили* с 2 % спрямо 2007г. /339/, а спрямо 2006г. /410/ са *намалели* с 15 %.

При сравнителния анализ се установява, че постъплението на *наказателните от общ характер дела /НОХД/* се е увеличило – 155 дела през 2008г., които представляват 45 % от общо постъпилите наказателни дела през годината. В сравнение с предходната 2007 година, постъпилите НОХД са били 125, а през 2006 година са били 119.

Най-голяма част от постъпилите НОХД са за *престъпления против собствеността* – общо 73 дела, от тях 56 кражби, 1 грабеж, 4 присвоявания, 8 измами, от които 2 документни. При този вид престъпления тенденцията е към увеличаване спрямо предходните години – за 2007г. са 56 дела /от тях най-много кражби – 45/, а през 2006г. са били 65 дела /кражби – 49/.

Значително голямо и тревожно е увеличението на делата за *общоопасните престъпления*, които са общо 60 дела, от тях 58 дела са само за транспортни престъпления. През 2007г. са били 43 постъпили дела, от тях само транспортните – 36 дела, а през 2006г. са постъпили едва 18 такива дела, от тях транспортните – 13 дела.

Намаление се наблюдава при делата за *престъпления против личността*. От този вид през 2008г. са постъпили 12 дела спрямо 2007г. – 13 дела и спрямо 2006г., когато са били 21 дела.

Намаление има и при *документните престъпления*.

Относително постоянно е постъплението при *делата за престъпления против реда и общественото спокойствие*.

Спрямо предходната отчетна година тенденция на *увелечение* има и по отношение на *наказателните от частен характер дела /НЧХД/*, т.е. образувани по тъжба на пострадали лица. През 2008г. постъпилите НЧХД са 17 спрямо 2007г., когато са били 10. Спрямо 2006г., обаче са намалели - постъпилите НЧХД тогава са били общо 19. Обикновено този вид дела са свързани с нарочно протакане от страните, представяне на болнични листове, доказателства за служебна ангажираност на защитници и други в тази насока, поради малката им погасителна давност и с цел изтичането ѝ. Немалка част от тези дела приключват със споразумение между страните и доброволно уреждане на отношенията им /вкл. оттегляне на тъжбата/ – през 2008г. по този начин са приключили и прекратени 6 дела.

През отчетната година е *нарастнал* и броят на постъпилите *дела по чл.78а* – общо 44 дела спрямо 2007г., когато са били 38. Спрямо 2006г., обаче, са намалели – тогава постъпилите дела от този вид са били общо 51.

Почти постоянен е броят на постъпилите *частни наказателни дела* през 2008г. и предходната 2007г. През отчетната година те са общо 86 дела, от които 42 *разпити пред съдия*, а през 2007г. са били общо 90 дела, от които 47 разпити. Рязко е намалял броят им спрямо 2006г., когато са били общо 137, от тях 80 разпити. Като цяло винаги делът им спрямо общото постъпление наказателни дела е относително голям. През 2008г. те съставляват 25 % от общо постъпилите наказателни дела, като следват постъплението на НОХД. Същата тенденция има и през предходната 2007г., а през 2006г. дори са били повече от постъпилите НОХД.

Относително постоянно е постъплението на *административно-наказателните дела* /без тези по чл.78а от НК, като през последните три

години обикновено следват по количество постъплените на НОХД и частните наказателни дела, ако се отчитат заедно с разпитите. През 2008г. административно-наказателните дела са 72 броя, като представляват 21 % от общо постъпилите през годината дела. През 2007г. са били 76 дела, а през 2006г. – 84 дела.

Характерното за тези дела е, че нараства сложността им - разширява се кръгът на административно-наказващите органи; материалните закони, които се прилагат са изключително разнопосочни и в този смисъл сложността при решаване на административно-наказателните дела се повишава; многократно и твърде често тези закони биват изменяни, което затруднява допълнително работата на съдиите в преценката за приложимия към времеизвършване на нарушението и най-благоприятен за дееца закон.

2.Свършени наказателни дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* наказателни дела през отчетния период е 477, а на *свършените* – 411 /192 наказателни дела от общ характер; 15 наказателни частен характер дела; 31 дела по чл.78а от НК; 46 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 42 дела; 107 административно-наказателни дела – групирането съобразно статистическите таблици на ВСС/.

Свършените наказателни дела през 2008г. /411/ са се *увеличили* с 31 % спрямо 2007г. /313/, а спрямо 2006г. /378/са се *увеличили* с 9 %.

По реда на Глава 27 от НПК “Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция” са приключили 17 дела, по реда на Глава 25 от НПК “Незабавни производства” – 12 дела и по реда на Глава 24 “Бързи производства” – 8 дела.

Със съдебен акт по същество са приключили 207 наказателни дела, от които с присъда са приключили 70 броя НОХД /отделно 99 споразумения/, 3 броя НЧХД, с решение 27 дела по чл.78а от НК и 85 административно-наказателни дела, с определения – 6 съдебни реабилитации, 2 принудителни медицински мерки, 21 дела за групиране на наказания.

Висящи /несвършили/ наказателни дела *в началото на 2008г.* са били 130 дела, а *в края на годината* са 66 дела. Висящността е намаляла, което е добър показател за дейността на съда при разглеждането и решаването на наказателните дела.

Като се изключат частните наказателни дела за *разпити пред съдия*, които предвид естеството им са приключили на 100 %, изцяло приключили на 100 % са още и *делата по чл.78а от НК*. След тях най-висок е делът на свършените НОХД /192/, които представляват 40 % от общо подлежащите на разглеждане 477 наказателни дела и 47 % от общо свършените 411 наказателни дела. Следват свършените *административно-наказателни дела* /85/, които представляват 18 % от общо подлежащите на разглеждане и 21 % от общо свършените наказателни дела, следвани от *частните наказателни дела* /съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др./- 46 /без разпитите/, или 10 % от общо разгледаните и 11 % от общо свършените

наказателни дела. Свършените НЧХД /15/ са 3 % от общо разгледаните и 4 % от общо свършените наказателни дела.

В края на отчетния период най-голяма е висящността при *наказателните от частен характер дела /НЧХД/* - останали висящи 11, които представляват 46 % от общо за разглеждане 26 НЧХД. Следват *административно-наказателните дела* - останали висящи 22 дела, които представляват 21 % от общо за разглеждане 107. Следват останалите висящи *наказателните дела от общ характер /НОХД/* - 28, които представляват 13 % от общо за разглеждане 220 дела и най-малка е висящността при *частните наказателни дела /без разпитите/* - останали висящи 5 дела или 10 % от общо за разглеждане 51 от този вид.

Свършените през 2008г. 411 наказателни дела представляват 86 % от общо разгледаните 477 наказателни дела през годината. Този процент се е завишил в сравнение с предходната 2007г. година, когато свършените 313 наказателни дела са представлявали 71 % от общо разгледаните 443 наказателни дела.

Броят на свършените наказателни дела по съдии е както следва:

Съдия	Разгледани дела	Свършени дела
Юлияна Цонева	205 бр.	168 бр.
Ирина Ганева	119 бр.	118 бр.
Елица Бояджиева	80 бр.	64 бр.
командировани съдии	89 бр.	61 бр.
Общо решени наказателни дела:		411 бр.

Приложение: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове наказателни дела.

3.Решени наказателни дела по същество. Анализ по видове.

Общият брой на свършените наказателни дела с акт по същество е 207 бр.

При *наказателните дела от общ характер /НОХД/* приключилите с акт по същество са 169 дела, от тях 70 присъди и 99 споразумения за решаване на делото. Споразуменията се отчитат и при прекратените наказателни дела, но следва да се съобразят като актове по същество, имащи значението на влезли в сила присъди.

Постановените *присъди* по НОХД, представляват 34 % от всички приключени с акт по същество наказателни дела. Най-висок е относителният дял на решенията с акт по същество наказателни дела по глава V от НК – *престъпления против собствеността*. Техният брой е 75 /от тях 38 присъди и 37 споразумения/. Висок е процента и на приключилите с акт по същество дела по глава XI от НК – *общоопасни престъпления*, които са 73 /от тях 23 присъди и 50 споразумения/. На следващо място са престъпленията по глава II от НК – *престъпления против личността*, приключили с акт по същество 6 дела /4 присъди и 2 споразумения/. Дела за *документни престъпления* по глава IX от НК

има приключили 4 с акт по същество /1 присъда и 3 споразумения/. Три дела за престъпления против реда и общественото спокойствие /глава X от НК/ са приключили със споразумения. За престъпления против стопанството /глава VI от НК/ има постановени 2 присъди. Толкова са и решенията по същество дела за престъпления против правата на гражданите /глава III от НК/ - 1 присъда и 1 споразумение.

Висок е процента на приключилите с акт по същество административно-наказателни дела - 77, като представляват 37 % от общо решенията по същество наказателни дела. Следват частните наказателни дела /без разпитите/ - съдебни реабилитации, ПММ, групиране на наказания и др., от които с акт по същество са приключили 30 и представляват 14 % от общо приключилите по същество наказателни дела, следвани от делата по чл.78а от НК /27 или 13% /и най-малко са наказателните дела от частен характер /НЧХД/ - приключили с присъда 3 дела, или 1 % от общо решенията по същество наказателни дела.

4.Разгледани наказателни дела в тримесечен срок. Бързина на наказателното производство.

Сроковете, в които са свършени наказателните дела се отчитат от образуването до постановяването на крайния съдебен акт „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През 2008 година в срок до три месеца са приключили 313 наказателни дела, които представляват 76 % от всички свършени наказателни дела /411/ и 66 % от общо разгледаните през отчетната година наказателни дела /477/.

Процентът е занижен в сравнение с 2007 година, когато приключилите в срок до 3 месеца наказателни дела /290/ са представлявали 93 % от всички свършени 313 наказателни дела и 65 % от общо разгледаните 443 наказателни дела. През 2006г. свършените в срок до 3 месеца наказателни дела /396/ са били 92 % от общо разгледаните през периода 402 наказателни дела.

Като се изключат частните наказателни дела за *разпити пред съдия*, които приключват още на същия ден от образуването им, най-висок процент свършени в 3-месечен срок са останалите *частните наказателни дела* /съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др./ - 43, които представляват 93 % от общо свършените от този вид 46 дела и 84 % от общо разгледаните 51 от същия вид. Следват разгледаните в срок до 3 месеца *наказателни от общ характер дела* /НОХД/ - 150, които представляват 78 % от общо свършените 192 дела от този вид и 68 % от общо разгледаните 220 НОХД. Почти същият процент - 77 % са приключилите в 3-месечен срок *дела по чл.78а от НК* - 24 от общо свършени и общо за разглеждане 31 дела от този вид. Следват свършените в срок до 3 месеца *наказателни от частен характер дела* /НЧХД/ - 10 или 67 % от общо свършените 15 дела от този вид. Най-нисък е процента на свършените в срок до 3 месеца *административно-наказателни дела* - 52 % или 44 от общо свършените 85 дела от същия вид.

Процентът на разгледаните в 3-месечен срок наказателни дела от всички видове през 2008г. е занижен спрямо предходната 2007г. и съвсем спрямо 2006г., когато всички видове свършени наказателни дела, без административно-наказателните, са приключили на 100 % в срок до 3 месеца от образуването им.

Могат да се обосноват различни причини за по-голямата продължителност на разглеждане на наказателните дела през отчетната година: Продължителен период от постъпване на делото до провеждане на първото съдебно заседание – при нарастналото постъпление на наказателните дела в сравнение с предходната 2007г. и кадровите проблеми, обсъдени в началото на отчетния доклад във вр. със заетостта на съдийските длъжности, е почти невъзможно спазването на двумесечния срок по чл.252 от НПК за насрочване на делата. При това в РП-гр.Исперих работят петима прокурори, при което постъплението на наказателни дела в резултат на труда им е несъпоставимо и неравностойно спрямо възможностите по принцип и през отчетния период на съдиите в РС-Исперих, които освен наказателни дела, гледат и решават още толкова граждански дела. 50 НОХД са насрочени извън срока по чл.252 от НПК, като по 2 от тях има назначени съдебни поръчки до чуждестранни съдилища. Друга причина е отлагането на делата на различни основания: нередовности в призоваването на страни, както и неявяването им без уважителни причини, когато присъствието им е задължително; необходимост от назначаване на служебна защита; събиране на доказателства; даване на възможност за постигане на споразумение; особености на производството, като това по чл.155 и сл. от Закона за здравето, които предполагат повече от едно съдебно заседание; невъзможност за образуване на съдебен състав поради отсъствие на съдии, отстраняване на съдии /при отвод/ и др. В по-голямата си част причините за отлагане на делата и за по-голямата им продължителност на разглеждане, са обективни.

От новообразуваните през 2008г. наказателни дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 59 дела са отложени в две заседания и са свършили; 15 дела са отложени в 3 заседания, от които 13 са свършили и над три заседания са отложени 13 дела.

5. Прекратени наказателни дела – анализ на причините.

Прекратените през изтеклата година наказателни дела в РС-гр.Исперих са 204.

От тях прекратени НОХД са 122 броя, от които 99 дела са прекратени *поради приключването им със споразумение /чл.381-384 от НПК/.*

Върнати на прокуратурата в разпоредително или открито заседание са общо 10 дела, като причините са различни: нарушения на процесуалните правила, *свързани с реда за разглеждане на делото /от НОХД към НАХ -:* внесени и образувани като НОХД по Споразумения за решаване на делото по реда на Глава 29 от НПК при преценка на съдия-докладчик, че са налице основания за разглеждане по реда на Глава 28 от НПК “Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78а от НК” като НАХД; съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или на неговия защитник.* Тук попадат пропуски, противоречия, неясноти в съдържанието на обвинителния акт, свързани с правната квалификация на деянието или свързани с обсъждане на съставомерни обективни признаци от състава на престъплението; още констатирано в съдебно производство противоречие в

интересите на няколко подсъдими – съучастници, единият от които има защитник, а другите – не /чл.94, ал.2 във вр. с ал.1, т.5 от НПК/; съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на пострадалия*.

Голям е процентът на прекратените *наказателни дела от частен характер /НЧХД/* - 12, които представляват 46 % от общо за разглеждане 26 НЧХД през годината. В по-голямата си част тези дела се прекратяват поради помирение между страните и оттегляне на тѣжбата, в по-редки случаи поради неявяване на тѣжителя и неговия повереник или др.причини.

От *административно-наказателните дела* прекратени са 8. Най-честите причини за това са необжалваемост на актовете, просрочие на жалбите против наказателни постановления, изпращане по подсъдност на друг съд. Отделно от тях са *делата по чл.78а от НК*, от които прекратените са 4 – обикновено при констатираната от съда недопустимост на производството /липса на предпоставките по чл.78а от НК и връщане на делата за разглеждане по общия ред/.

Прекратените *частните наказателни дела* са 16. Тук попадат делата за групиране на наказания, като в някои случаи осъдени лица претендират групиране, което вече е извършено със съдебен акт и това е основание за недопустимост на производството. Аналогично, когато за едно и също групиране се внася предложение от прокуратурата и отделно молба от самото осъдено лице. Образуват се различни дела с един и същ предмет, поради което едното от тях се прекратява.

6.Обжалвани и протестирани наказателни дела. ***Законосъобразност на наказателното производство.***

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите – обобщена таблица за постъпили, разглеждани и свършени наказателни дела от всеки съдия, отделно за обжалваните присъди и обжалваните определения /приложени таблични форми/.

Прави впечатление, че е намалява броят на обжалваните и протестирани наказателни дела. От всички разглеждани през 2008г. наказателни дела /477/, обжалвани и протестирани са 10 % от тях, или 46 дела. Почти такъв е процентът на обжалвани и протестирани 48 наказателни дела през предходната 2007г., които представляват 11 % от общо разглежданите 443. Намалението се наблюдава спрямо обжалваните и протестирани наказателни дела през 2006г. – 63 дела, когато са били 16 % от общо разглежданите 402 наказателни дела.

Потвърдени изцяло през 2008г. са актовете по 25 дела. **Отменени** изцяло са само 3 акта по наказателни дела – 1 оправдателна присъда по НЧХД, отменена *поради нарушение на материалния или процесуалния закон* с постановенована от въззивния съд осъдителна такава; 1 решение по административно-наказателно дело, отменено на същото основание, поради необоснованост на маловажен случай по чл.28 от ЗАНН, неприложим за ЮЛ и 1 отменено определение за прекратяване на НАХД поради просрочие на жалбата, по което постановеното впоследствие решение по същество е

потвърдено. *Изменени* са две определения по наказателни дела - частично отменени поради невиновно поведение на съда с оглед събиране и представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, обусловили отмяната и оставени в сила в останалата им част.

Видно от изложеното броят на потвърдените актове многократно надвишава този на отменените, което е показател за добрата работа и подготовка на съдиите.

Анализът на обжалваните и протестирани наказателни дела сочи, че най-висок процент представляват обжалваните *частните наказателни дела /съдебни реабилитации, ПММ, групиране на наказания и др./* - 11, които представляват 22 % от общо разгледаните от този вид 51 дела.

Следват обжалваните *административно-наказателни дела* - 19, които представляват 18 % от общо разгледаните от този вид 107 дела. Отделно от тях са *делата по чл.78а от НК*, от които няма въобще обжалвани и протестирани.

Сравнително нисък е процентът на обжалваните и протестирани *НОХД* - 14, които съставляват едва 6 % от всичко разгледаните 220 НОХД. Най-висок е процентът на обжалваните и протестирани дела по глава V от НК - *престъпления против собствеността* - 8 дела, т.е. те са 57 % от обжалваните и протестирани НОХД. На следващо място са НОХД по глава XI от НК - *общоопасни престъпления* - 3 обжалвани и протестирани или 21 % от общите такива НОХД, следвани от НОХД за *престъпления против личността /глава II от НК/* - 2, или 14 % от общо обжалваните и протестирани НОХД.

Обжалваните *НЧХД* са 2 на брой и съставляват 8 % от общо разгледаните 26 НЧХД.

V.Средна натовареност на съдиите.

През 2008г. съдиите в РС-гр.Исперих са разгледали общо 919 дела и от тях решени 753.

При оптимално зает щат от трима съдии /отработени 36 човекомесеци/, може да се направи извода, че средно месечно един съдия е разгледал 26 дела и решил 21 дела.

При реално зает съдийски щат - приблизително 1.5 /или отработени 19 човекомесеци/, това разпределение на натовареността съставлява средно месечно 48 разгледани дела от един съдия и 37 решени от един съдия.

По отношение на гражданските дела, по същата схема, от общо разгледани 442 граждански дела и решени 342 от тях, при оптимален щат 3 и реално отработени 12 месеца, средно месечно един съдия е разгледал 12 граждански дела и решил 10 дела, а при реално заетия щат през отчетната година - разгледани средно месечно от един съдия са 23 граждански дела и решени 18 от тях..

По същия начин за наказателните дела - от общо разгледани 477 наказателни дела и решили 411 от тях, при оптимален щат 3 и реално отработени 12 месеца, средно месечно един съдия е разгледал 13 наказателни дела и решил 11 от тях, а при реално заетия щат през отчетната година - разгледани средно месечно от един съдия 25 наказателни дела и решени 22 от тях.

VI. Структура на наказаната престъпност.

1. Обща характеристика.

Най-голям брой от разгледаните през 2008г. НОХД съставляват *престъпленията против собствеността* – общо 107 дела. Те са с 14 % повече от предходната 2007 година, когато са били 92 дела и с 28 % повече от 2006г., когато са били 77 дела за разглеждане. Делата за престъпления против собствеността представляват 49 % от общо постъпилите за разглеждане 220 НОХД.

Най-голям е броя на делата за *кражба /83/*, което сочи че кражбите остават най-разпространеното пряко посегателство върху собствеността.

На следващо място са делата за *общоопасните престъпления*. Те са 78 дела и съставляват 35% от общо разгледаните през 2008 година 220 НОХД. Броят им почти двукратно увеличен в сравнение с предходната 2007г., когато са били 46 дела, а през 2006г. са били едва 19 дела за разглеждане.

Най-голям е дялът на *транспортните престъпления* – 76 дела. Една от основните причини за рязкото увеличаване на този вид дела от общ характер е разглеждането на делата за престъпление по чл.343б от НК като НОХД, а не както през минали отчетни периоди, когато се разглеждаха като административно-наказателни дела за освобождаване от наказателна отговорност по член 78а от НК. Този вид престъпления, както и тези по чл.343в от НК имат относително най-голям дял от транспортните престъпления.

Следват *престъпленията против личността* – 19 дела, които представляват 9 % от общо разгледаните НОХД през 2008г. За предходните години те са били 23 дела за разглеждане през 2007 година и 29 дела през 2006 година. От този вид дела постъпили през 2008г. за *средна телесна повреда* са 8 дела. Тенденцията при тази група е към намаляване.

Документните престъпления относително са запазили своя ръст, като през 2008г. са постъпили за разглеждане 4 дела, в сравнение с 2007г. – 5 дела, а през 2006г. – 2 дела. Документните престъпления съставляват едва 2 % от общо постъпилите НОХД през 2008г.

Относително постоянно е и постъплението на делата свързани с *престъпленията против стопанството* – те са едва 2 дела, толкова са били и през 2006г., а през 2007 година няма разглеждани такива.

Толкова – 2 дела са и постъпилите НОХД за *престъпленията против правата на гражданите*, а 1 НОХД е постъпило да *престъпление против брака, семейството и младежта*.

Увеличил се е броят на делата за *престъпленията против реда и общественото спокойствие* – те са 6 постъпили за разглеждане НОХД, всичките за *хулиганство по чл.325 от НК*. През 2007г. и 2006г. са били по 4 дела за разглеждане от този вид.

През 2008г. са постъпили за разглеждане общо 26 *НЧХД*, като има увеличение спрямо 2007г., когато са били 21 дела и спрямо 2006г., когато са били 24 дела.

Делата по чл.78а от НК са 31 на брой. Отделно от тях другите административно-наказателни дела са 107, от които най-много са по ЗУТ /51/, а 16 дела са по УБДХ.

Частните наказателни дела /съдебни реабилитации, ПММ, групирани на наказания и др./ са 51 постъпили през 2008 г. /без разпитите/. От тях рязко е намалял броят на делата по Закона за здравето, което следва да се отдаде на твърде формализираната процедура, регламентирана от закона. Предвид състоянието на психично болните лица, в качеството им на настаняеми, тази процедура е трудно приложима спрямо тях, а всяко протакане на производството за настаняването им на лечение може да предизвика и породи сериозни общественоопасни последици.

Броят и видовете НОХД по глави от НК и другите издаде наказателни дела са отразени в нарочна таблица –Приложение.

2. Структура на наказаната престъпност – видове и брой по глави от НК.

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Свършени в т.ч.		
			Решени по същество с присъда	Прекратени	Споразумения
Гл. II – Престъпления против личността	11	19	4	4	2
Гл. III – Престъпления против правата на гражданите	-	2	1	-	1
Гл. IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	1	1	1	-	-
Гл. V – Престъпления против собствеността	63	107	38	15	37
Гл. VI – Престъпления против стопанството	2	2	2	-	-
Гл. VII – Престъпления във фин., дан. и осиг. системи	-	-	-	-	-
Гл. VIII – Престъпления против държавата на д. орг. и общ. орг.	-	1	-	1	-
Гл. IX – Документни престъпления	1	4	1	-	3
Гл. X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	4	6	-	2	3
Гл. XI – Общопасни престъпления	56	78	23	4	50
Гл. XII – Престъпления против отбр. с-т на републиката	0	0	0	0	0
Гл. XIV – Престъпления против мира и човечеството	0	0	0	0	0
ОБЩО:	138	220	70	26	96

3. Дела със значим обществен интерес през 2008г.

В Районен съд-гр. Исперих през отчетната година не са постъпвали и разглеждани наказателни дела със значим обществен интерес.

4. Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления.

През изтеклата 2008 година Районна прокуратура е внесла за разглеждане в РС-гр. Исперих 155 наказателни дела от общ характер /НОХД/, от тях с обвинителни актове /вкл. Бързи и Незебавни производства по глави 24 и 25 от НПК/ 107 дела и със споразумения по глава 29 от НПК - 48 дела.

Постановените *осъдителни актове* са 164 броя. От тях 65 дела са с произнесени *осъдителни присъди* и 99 дела са приключили с *одобрени споразумения за решаване на делото* /чл.381-384 от НПК/, които са със значение на влезли в сила присъди.

Относителният дял на осъдителните присъди /65/ спрямо общо внесените обвинителни актове /107/ представляват 61%.

По видове престъпления относителният дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове изглежда така:

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Осъдителни Присъди	Оправдателни Присъди
			В т.ч.споразумения	
Гл.II – Престъпления против личността	11	19	4	-
Гл.III – Престъпления против правата на гражданите	-	2	1	1
Гл.IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	1	1	1	-
Гл.V – Престъпления против собствеността	63	107	72	3
Гл.VI – Престъпления против стопанството	2	2	2	-
Гл.VII – Престъпления във фин.,дан.и осиг.системи	-	-	-	-
Гл.VIII – Престъпления против държавата на д.орг. и общ. орг.	-	1	-	-
Гл.IX – Документни престъпления	1	4	4	-
Гл.X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	4	6	3	-
Гл.XI – Общопасни престъпления	56	78	72	1
Гл.XII – Престъпления против отбр.с-т на републиката	-	-	-	-
Гл.XIV – Престъпления против мира и човечеството	-	-	-	-
ОБЩО:	138	220	159	5

5.Наказана престъпност с влезли в сила присъди и осъдени лица.

Влезлите в сила присъди в РС-гр.Исперих в края на 2008г. са 62. От тях *осъдителни присъди* са 57, а влезлите в сила *оправдателни присъди* са 5.

През 2008г. *осъдените лица* по *наказателни от общ характер дела /НОХД/* са 208, които представляват 96 % от общо съдените през годината 217 лица по този вид дела.

От тях *непълнолетните осъдени* са 15 лица и са 7 % от всички осъдени 208 лица, спрямо 2007г., когато са били 17, или 15 % от общо осъдените 125, но спрямо 2006г. са се увеличили, като тогава са били 4, или 4 % от общо осъдените 99 лица.

Най-много са осъдените лица на *лишаване от свобода до 3 години* - 112 лица, от които 69% /77 лица/ *условно*, а останалите *ефективно*. Следват

осъдените *на проба*ция – 70 лица, след това осъдените на *глоба* – 18 лица, 4 лица са осъдени на *на лишаване от свобода над 3 до 15г.* и толкова /4/- осъдени на *други наказания*.

Осъдените лица по НОХД въз основа на споразумения по чл.381-384 от НПК са 123 лица, които представляват 59 % от общо осъдените през годината 208 лица. В съпоставка с предходните години, през 2007г. по споразумения са осъдени 43 лица, които представляват 34 % от общо осъдените 125, а през 2006г. са били 51 лица, или 52 % от общо осъдените 99. Горното показва, че броят на осъдените лица по споразумения се увеличава, като това остава предпочитан, бърз и ефективен способ за приключване на делата, ведно с използването на института на съкратеното съдебно следствие, най-вече за съдените лица, предвид възможността за прилагане разпоредбата на член 55 от НК.

Процентът на осъдените лица по НОХД /присъди и споразумения/ през 2008г. се е увеличил в сравнение с предходната 2007г. година, когато си били общо 125 осъдени, представляващи 94 % от общо съдените през годината 133 лица, но е намалял спрямо 2006г, когато от общо съдени 100 лица са осъдени 99 и само един е оправдан.

Осъдени по НЧХД през отчетната година са 7 от общо съдени 8 лица. Един е оправдан.

Осъдени, но освободени от наказателна отговорност по чл.78а от НК са 27 от общо 30 съдени лица, като трима са оправдани.

Броят на *оправданите лица по НОХД* през 2008 г. е само 9, като през 2007г. са били 8 лица и през 2006 г. – само едно оправдано лице

Броят на *всички оправдани лица* през 2008г. е 13 – от тях осъдените горе 9 оправдани *по НОХД*, 1 оправдано лице *по НЧХД* и 3 оправдани по административно-наказателни дела *по чл.78а от НК*.

В процентното съотношение спрямо общия брой съдени лица *по трите вида наказателни дела* /НОХД, НЧХД и по чл.78а от НК/ - 255 през 2008г., оправданите 13 лица, представляват 5 % от тях, а осъдените 242 лица са 95 % от тях. Еднакъв е процента на оправданите лица в сравнение с предходната 2007 година, когато от общо съдени по трите вида наказателни дела 169 лица, оправданите са общо 9, т.е. отново 5 % от тях, а през 2006г. са по-малко оправдани - по същите критерии от общо съдени 155 лица, оправданите са 2-ма, т.е. 1%.

6.Брой, конкретизация и причини на оправдателните присъди

През 2008г. *оправдателните актове*, постановени в РС-гр.Исперих са 7.

От тях по *НОХД* са постановени само 5 *оправдателни присъди*; 9 *оправдани лица*..

По *НЧХД* има една *оправдателна присъда* 1; 1 *оправдано лице*.

По *административно-наказателните дела по чл.78а от НК* има постановено едно *оправдателно решение*; 2 *оправдани лица*. Има постановено едно решение, с

което обвиняемият е признат за виновен, но е освободен от наказателна отговорност и не му е наложено наказание при условията на чл.182, ал.3 от НК.

Анализът на *наказателните дела от общ характер /НОХД/* приключили с оправдателна присъда в РС-гр.Исперих сочи, че причините се свеждат до една - липса на съставомерост на деянието, както от субективна, така и от обективна страна. Това се дължи най-вече на обстоятелството, че събраните доказателства на досъдебното производство не кореспондират с фактическите и правни изводи на обвинението. Липсата на годеи доказателствен материал е основната причина за постановяване на оправдателни актове в РС-гр.Исперих. Причините могат да се търсят както в недобрата работа на разследващите органи от досъдебното производство, така и в занижения контрол от страна на прокуратурата. Успокоителното е все пак, че оправдателните присъди са незначителна част спрямо постановените осъдителни такива. При две от постановените оправдателни присъди, съдът като е преценил несъставомерност на деянието по повдигнатото обвинение, е приел наличие на основания за санкциониране на деянието по административен ред – в единия случай като осъществяващо състав на административно нарушение по ЗДВП и изпратено на съответния административно-наказващ орган за реализиране на отговорността, а в другия случай престъпното деяние е преквалифицирано по преценка за маловажен случай и отново изпратено за реализиране на административнонаказателна отговорност от компетентния орган по реда на чл.218б. от НК във вр. с чл.194, ал.3 от НК.

По една от присъдите съденото лице е признато за виновно без да му се налага наказание /чл.183, ал.3 от НК/.

По *наказателните от частен характер дела /НЧХД/* в РС-гр.Исперих има една оправдателна присъда по преценка за несъставомерност на деянието, която впоследствие е отменена изцяло, като необоснована и незаконосъобразна и постановена нова осъдителна присъда от въззивната инстанция.

Единственото оправдателно решение по *административно-наказателни дела по чл.78а от НК* също е обосновано с несъставомерност на деянието.

VII. Бюро съдимост

Бюро съдимост при РС-Исперих функционира в съответствие и при съблюдаване на всички изисквания по Наредба № 8/26.02.2008г. на МП за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост относно съставяне на бюлетините за съдимост, завеждането им в азбучен указател и електронен архив, съхранение на същите, своевременно издаване на свидетелства и справки за съдимост, събиране на дължимите ДТ във връзка с издаването на такива.

През 2008 година от Бюро съдимост при РС-гр.Исперих са издадени 1 738 свидетелства за съдимост и 916 справки за съдимост, общо 2 654, спрямо 2007г. – издадени общо 2 081 свидетелства и справки и през 2006г. – 2 067. Налице е значително увеличаване в броя на издадените свидетелства и справки за съдимост спрямо предходните години.

При тези данни средно дневно са издавани по 10,5 свидетелства и справки за съдимост.

В бюро съдимост работи един служител с дългогодишен професионален опит, като при необходимост за взаимозаменяемост има обучени и други служители за работа със специализирания програмен продукт на службата.

VIII. Съдебно изпълнение

Както беше отбелязано в началото на отчетния доклад в края на първото шестмесечие на 2008г. възникнаха известни затруднения в дейността на Съдебно-изпълнителната служба при РС-гр.Исперих. По обективни причини, свързани с продължително отсъствие на единствения и дългогодишен деловодител в службата беше затруднено движението на делата и обслужването на гражданите. Периодът съвпадна и със съдебната ваканция, когато отсъстват голяма част от служителите в съда, а и предвид спецификата на работата в СИС проблемът с взаимозаменяемостта на служителите в тази служба е най-сериозен и трудно преодолим. С новоназначението на служител по заместване /чл.68, ал.1, т.3 от КТ/, считано от 01.08.2008г. и оказана взаимопомощ от РС-гр.Кубрат, новият деловодител в СИС на РС-гр.Исперих – Анна Андреева бързо и с много старание навлезе в работата на службата, включително и оптималното използване на специализирания за СИС софтуерен продукт и възстанови ритъма на дейността по съдебното изпълнение. По стечение на обстоятелствата този период съвпадна и с предстоящо преместване на държавния съдебен-изпълнител Радка Башакова от РС-гр.Исперих в РС-гр.Разград, но щатът съвсем своевременно и възможно най-благоприятно беше зает от досегашния държавен съдебен изпълнител Димитър Вълчев – паралелно преместването на единия беше съпроводено с назначаването на втория.

През 2008г. в СИС при РС-гр.Исперих са постъпили общо 51 изпълнителни дела, които *са намалели* спрямо 2007г. /65/ с 22 % и спрямо 2006г. /84/ с 39 %. Като причина за това намаление може да се приеме дейността на частните съдебни изпълнители, които добиха практика и опит, и голяма част от гражданите се пренасочват към техните услуги вместо да търсят събиране на взиманията си чрез Държавното съдебно изпълнение.

През тази отчетна година най-голямо е постъпленето на съдебно изпълнителни дела *в полза на граждани*, които са 80 % от общо постъпилите през годината /41 от 51/. От тях 20 дела за издръжки, 1 по трудови спорове и 20 други. Постъпилите изпълнителни дела *в полза на ЮЛ и търговци* са едва 5, толкова и *в полза на Държавата*.

Намалелият брой новообразувани изпълнителни дела е дал своето отражение и върху събраните суми от съдебния изпълнител. Събраните суми през 2008г. са 104 553 лева, които *са намалели* спрямо 2007г. – 185 346 лева и спрямо 2006г. – 159 323 лева.

Като цяло, въпреки намаленото постъпление, общият брой на подлежащите на разглеждане изпълнителни дела е голям – 1148, от които висящи в началото на отчетния период са били 1097 изпълнителни дела.

Предвидената възможност висящи изпълнителни дела да се довършват от частни съдебни изпълнители при запазването на всички извършени до момента действия е използвана по отношение на 3 изпълнителни дела, изпратени от СИС при РС-Исперих на друг съдебен изпълнител.

Общо прекратени през отчетния период са 325 изпълнителни дела, от които 32 са приключени чрез реализиране на вземането /от тях 5 броя от новообразуваните през отчетния период/, а 293 са прекратени по други причини, в т.ч. поради перемция, изпратени по подсъдност и др. /от тях 4 са от новообразуваните през 2008г./.

Свършените през 2008г. изпълнителни дела са 328, които представляват 29 % от всички висящи дела /подлежащи на разглеждане - 1148/. От тях отново най-голям е делът на свършените изпълнителни дела *в полза на гражданите*.

Останали несвършени в края на годината са 820 изпълнителни дела. Най-голяма е висящността при изпълнителните дела *в полза на граждани* – 81 % /останали висящи 317 от общо за разглеждани 392 дела/. Следват останалите висящи изпълнителни дела *в полза на ЮЛ* – 80 % /останали висящи 258 от общо за разглеждане 324/ и най-малко са останалите висящи изпълнителни дела *в полза на Държавата* – 56 % /останали висящи 227 от общо за разглеждане 408/.

В съпоставка с предходните години свършените през 2008г. изпълнителни дела /328/ *са се увеличили* спрямо 2007г. /255/ с 29 %, а спрямо 2006г. /299/- с 10 %.

Средно месечното постъпление през 2008г. при действащ един съдебен изпълнител възлиза на 4.3 дела, а средно месечно съдебният изпълнител е свършвал по 27.3 дела при средномесечна събираемост на дължимите суми от 8 713 лева.

В срок до 3 месеца от образуването са приключени 8 изпълнителни дела от общо свършените през отчетната година.

През отчетната 2008г. са постъпили само 4 жалби против действия на съдебния изпълнител, от които две са уважени.

Справка за дейността на държавните съдебните изпълнители в РС-гр.Исперих през 2008г.:

Съдебен изпълнител	Постъпили изпълнителни дела	Свършени изпълнителни дела	Събрани суми
Радка Башакова	47	317	90 539 лева
Димитър Вълчев	4	11	14 014 лева

Извод:

Големият броя висящи дела в СИС при РС-гр.Исперих се дължи на останалите несвършени от минали години изпълнителни дела. Тенденцията според сравнителния анализ от предходните години сочи към намаляване на постъпленията и събираемостта на вземанията. Тази тенденция вероятно ще продължи, поради съсредоточаване събираемостта на вземанията в частното

изпълнение, което многократно намали работата на държавните съдебни изпълнители.

През отчетния период няма констатирани съществени пропуски по създадената организация на работа в СИС при РС-Исперих относно правилността на движение и съхраняване на делата. През м.11.2008г. в СИС беше извършена от Инспектората на Министерство на правосъдието тематична проверка на дейността по образуването, движението и приключването на изпълнителните дела за периода 01.01.2008г. до 30.06.2008г., която дава съответни препоръки с оглед подобряване на работата в СИС и отстраняване на констатирани пропуски, но като цяло дава положителна оценка с отчетени постигнати много добри резултати. При неголям обем на работа, без извършвани изпълнителни действия е отчетена събрана значителна сума по новообразуваните дела чрез налагане на заповед за вземания на длъжниците от трети задължени лица, както и внасяни доброволно.

В СИС при РС-гр.Исперих няма постъпили писмени жалби и оплаквания от граждани и учреждения във връзка с обслужването и спазване правилата за трудова дисциплина и професионална етика.

IX. Съдия по вписванията

През 2008г. съдията по вписванията в РС-гр.Исперих е разпоредил общо 3288 *вписвания*.

Сравнителния анализ на видовете сделки, които подлежат на вписване сочи, че най-много – 1007 са вписаните покупко-продажби, следвани от договорите за наем – 709. Висок е броят на вписаните дарения – 228, следвани от договорите за аренда – 181, договорни ипотекы – 165. Вписаните нотариални актове по обстоятелствена проверка са 240. Голям е дялът на вписаните АЧОС – 233 и АПОС-51. Вписаните иски молби са 14, а съдебни решения -13.

През отчетния период са постановени 27 определения, с които се *отказва вписване*. От тях са обжалвани 7 определения, като 2 са отменени и 5 – потвърдени от Окръжен съд-гр.Разград.

Общият брой на издадените *писмени справки* е 22 864, в това число удостоверения за тежести върху имоти, разпоредителни сделки, преписи от нотариални и други актове, и др. Дадените *устни справки* през годината са 187.

В РС-гр.Исперих работи един съдия по вписванията, който в случаите на отсъствие се замества в дейността му от районните съдии при условията и по реда на чл.279, ал.3 от Закона за съдебната власт.

По причина, че в съдебния район има само един действащ нотариус, в случаите на необходимост същият се замества при извършване на нотариални действия от съдията по вписванията в РС-гр.Исперих. През отчетната 2008г. в изпълнение на нотариални функции съдията по вписванията е изповядал 15 сделки и е извършил 47 нотариални заверки на подписи, преписи от документи и др.

X. Сграден фонд и техническа обезпеченост

От 1994г. и понастоящем РС-Исперих ползва трети етаж от административна сграда, находяща се в гр.Исперих, ул."Дунав" № 2. Все повече се задълбочава проблемът с недостиг на помещения, което налага

съсредоточаването на няколко съдебни служби в обща стая. По този начин се вменват заедно Служба „Регистратура“ и „Бюро съдимост“; СИС и Служба „Архив“. В общо помещение са гражданското и наказателното деловодство, и призовкаря на съда. Кабинетът на счетоводителя е приспособен за ползване от Службата по вписвания, където потокът от граждани е изключително голям и това създава неудобства и затруднения за ефективна работа. Общ кабинет споделят съдията по вписванията и държавният съдебен изпълнител. Етажът на съда е непригоден към новите изисквания за охрана на съдебните сгради съгласно новоприетата Наредба № 4 от 10.01.2008г. на МП за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт, като са ни дадени препоръки в тази насока по Протокол за охранително обследване.

Забави се строителството на Съдебната палата в гр.Исперих. Извършените структурни промени във връзка с управлението на имуществото на съдебната власт, в т.ч. прехвърляне на строителството и поддържането на съдебните сгради отново към изпълнителната власт /Министерство на правосъдието/ наложи прехвърляне на цялата документация по възложената обществена поръчка „Проектиране и строителство на Съдебна палата-гр.Исперих“ от ВСС и РС-гр.Исперих в Министерството на правосъдието. Това обстоятелство отне много физическо време на администрацията в министерството да се запознае в детайли с извършеното до този момент за по-ефективно правоприменение и продължаване на дейността. Паралелно с това голяма част от финансовите средства в този сектор бяха съсредоточени за осигуряване материална база на новосъздадените административни съдилища. Това протакане във времето направи неизгодни за Изпълнителя условията по договора за проектиране и строителство на нашата Съдебна палата. По този начин в частта на започнатите строително-монтажни дейности Министерство на правосъдието прекрати договора с досегашния Изпълнител. Понастоящем се обсъжда възможността за преработка на проекта или цялостно ново проектиране с оглед привеждането му в съответствие с новите изисквания за охрана на съдебните сгради по цитирана горе новоприетата Наредба № 4/10.01.2008г. на МП, което допълнително ще проточи във времето създването на Съдебната палата в гр.Исперих.

РС-гр.Исперих поддържа добра офис-техника във всички канцеларии и служби, като съдът е изцяло оборудван в тази насока. През 2008г. са закупени 5 нови компютри, 6 бр. Монитори, 12 UPS, цветен лазерен принтер и нова многофункционална копирна машина. Инсталирана е звукозаписна уредба в едната съдебна зала.

Осигурени са специализираните програмни продукти за всички съдебни служби, като от 20.07.2008г. е внедрен програмен продукт за автоматизирано управление на делата и документооборота. За работа с програмата бяха обучени всички служители и започна въвеждането на делата от текущата година в електронен вид.

РС-гр.Исперих поддържа абонамент с правно-информационната система "Апис" /"Апис-право", "Апис-процедури" и "Апис-практика"/. Съдът има собствена библиотека с правна литература, както и абонамент на правно-информационни списания "Труд и право", "Собственост и право", "Правен свят", Бюлетините на ВКС със съдебна практика, Държавен вестник.

В обобщение определям като добра работата на РС-Исперих, както по отношение на административното обслужване на гражданите, така и по отношение на правораздаването. Предстои разрешаването на кадровия проблем по отношение на съдийските длъжности, което да възстанови нормалния ритъм на работа.

За отчетния период в Районен съд-гр.Исперих не са постъпвали писмени сигнали и оплаквания за корупция, за нарушения на трудовата дисциплина или професионалната етика от съдии или служители.

Настоящият се представи на Председателя на Разградски окръжен съд на основание чл.80, ал.1, т.2, б."а" от Закона за съдебната власт .

Председател на районен съд-гр.Исперих:

/Юл.Цонева/